



організації, а інструменти бухгалтерського учета будуть вписані в процес стратегічного управління. Перехід від управлінського аналізу затрат до стратегічному управлінню затратами являється основною задачею на майбутнє. Успех цього переходу буде сприяти зростанню значення управлінського учета. Оцінка ж системи учета буде відбуватися за її впливом на реалізацію розробленої стратегії.

В процесі стратегічного планування визначаються стратегії організації шляхом встановлення її місії та цілей, аналізу стратегічних позицій, дослідження факторів зовнішньої та внутрішньої середовища, які можуть призвести до досягнення, утримання, розвитку та капіталізації конкурентних переваг. На цій стадії бухгалтерська інформація є основою для фінансового аналізу, який, з однієї сторони, надає дані про фінансовий складовий стратегічного потенціалу, а, з іншої, дозволяє оцінити стратегічні альтернативи. Стратегії, які не є фінансово обґрунтованими або які не призведуть до фінансової віддачі, не можуть вважатися успішними.

Таким чином, керівництву підприємства в сучасних умовах слід змінити традиційний підхід до системи учета, зробити її інструментом стратегічного управління. При цьому слід зазначити, що:

1. Учет не є самоцілью, а служить засобом для досягнення успіху в бізнесі. Ефективність систем учета слід оцінювати в світлі їх впливу на успішність діяльності підприємства.

2. Конкретні бухгалтерські методи та способи повинні розглядатися з точки зору їх впливу на досягнення цілей організації.

3. Загальна система учета повинна відповідати стратегії підприємства. Тільки в цьому випадку вона буде здатна принести організації максимальну користь та забезпечити успіх в конкурентній боротьбі.

Список використаної літератури:

1. <https://www.vestifinance.ru/articles/113545>
2. <https://regulation.gov.uz/ru/document/8839>
3. <https://review.uz/ru/news/economy>
4. Апчёрч А. Управлінський учет: принципи та практика / Пер. з англ.; під ред. В. Соколова, І. А. Смирнової. — М.: Фінанси та статистика, 2002. — 952 с.
5. Валебнікова Н.В., Васильєвич І. П. Сучасні тенденції управлінського учета // Бухгалтерський учет. — 2000. — №18.
6. Івашкевич В.Б. Бухгалтерський управлінський учет: учеб. для вузів. — М.: Економіст, 2004. — 618 с.

Бречко О.В.

кандидат економічних наук, доцент
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

АЛЬТЕРНАТИВНІ ФІНАНСИ В СИСТЕМІ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Подальший розвиток сучасного суспільства відбуватиметься в умовах переходу від постіндустріалізації до індустріальної цифровізації. І чим більше зростатиме масштаб цифрової економіки, тим актуальнішим буде питання розвитку альтернативних фінансових систем без яких неможливий прогрес цифровізації.

Альтернативні фінансові системи побудовані на інноваціях та сучасних технологічних рішеннях, які є запорукою ефективного функціонування фінансового ринку та переходу до



цифрової економіки. Цифрові інновації стимулюють розвиток цифрової економіки та суспільства, дають змогу використовувати розвиток у багатьох сферах та призводять до трансформації економіки. Міжнародні корпорації та окремі вітчизняні компанії, нарощують інвестиції в цифрові технології, тим самим підвищуючи рівень адаптивності та гнучкості до інноваційних процесів, що в перспективі забезпечить їм максимізацію конкурентних переваг і вигод, шляхом розширення можливостей для зростання продажів, реорганізації процесів та підвищення ефективності виробництва. Нові вектори, які задають тренд розвитку сучасних технологій на фінансовому ринку, а також фінансові інновації в умовах цифрової трансформації бізнесу ставлять відповідні вимоги до альтернативних фінансових систем, що є наступним еволюційним етапом і приходять на заміну традиційним і усталеним фінансовим відносинам.

Важливою умовою впровадження альтернативних фінансів є їх прийняття та використання переваг в масштабах світової економіки. По-перше, вони включають результати процесів глобалізації та міжнародної інтеграції, посилення конкуренції на фінансових ринках, глобальну консолідацію, швидке зростання інформаційних технологій та новачій. Глобалізація через процеси дерегуляції та зменшення обмежень доступу до регіональних фінансових ринків сприяє підвищенню прибутковості міжнародної фінансової діяльності за рахунок прискорення вільного руху капіталу та широкого використання нових інструментів, що, в свою чергу, вимагає нових шляхів та підходів до управління ризиками. Крім того, глобалізація заохочує конкуренцію серед фінансових посередників, які прагнуть охопити певні сегменти ринку в міжнародному масштабі. Інноваційні впровадження носять стимулюючий характер для поширення альтернативних фінансів, а конкуренція змушує фінансові компанії розробляти нові продукти та послуги та застосовувати нестандартні підходи до ведення бізнесу.

Ключову роль в альтернативних фінансових системах відіграють електронні та цифрові гроші, яким сьогодні приділяється значна увага в полі діяльності світових фінансових інститутів. Поняття електронних та цифрових грошей досить стрімко набуло поширення ще в той час, коли про цифрові процеси «говорили пошепки» і не надавали їм суттєвого значення, а електронні гроші на початку 21 ст. сприймалися як еквівалент певної фіатної складової, який домінує разом з розвитком інформаційних технологій. Проте переваги та зручність електронних розрахунків сприяли тому, що світові компанії переорієнтувалися у їх площину в процесі реалізації розрахункових операцій [1].

Часто в системі альтернативних фінансів електронні і цифрові гроші ототожнюються, проте незважаючи на їх однакову природу, вони набули чітких відмінностей, що побудовані на технології їх розробки та використання. Якщо електронні гроші були побудовані на простих комп'ютерних рішеннях (кодах) із підвищеною системою захисту даних, то цифрові - стали альтернативою їм, яка побудована на таких технологіях, як ключі доступу, криптографія, подвійний підпис, розподілений реєстр даних. Зокрема, цифрові гроші побудовані на технології розподіленої системи обліку записів (distributed ledger technology, DLT), в т. ч. Блокчейн (blockchain), на відкритих кодах і платформах для збору, і обробки великих даних, розробці численних фінансових мобільних додатків (mobile application, mobile banking), які часто створюються групами ентузіастів в обхід традиційним банківським інститутам.

Експерти Всесвітнього економічного форуму виділяють шість основних секторів фінансової діяльності, де відбулися найбільш істотні з технологічної точки зору зміни: система платежів і розрахунків (payments); залучення депозитів і кредитування (deposit and lending); страхування (insurance); управління інвестиціями (investment management); залучення капіталу (capital rising) і організація та забезпечення ринкових угод (market provisioning) [2].



Альтернативні фінанси по своїй суті є підривними по відношенню до традиційних моделей фінансового ринку. Особливо це відчутно в тих економічних кластерах, де сучасні технології не тільки ґрунтуються на мережевій природі ринкових зв'язків, а сприяють відновленню і розширенню соціально-мережних форматів фінансової діяльності. А тому новітні фінансові системи вимагатимуть нових підходів до системи регулювання фінансового сектору з підвищенням рівня економічної свободи та дерегулятивних заходів, з метою їх прогнозованого впливу на світову фінансову систему.

Список використаних джерел:

1. Батракова Т. І., Грінченко А. Ю. Проблеми та перспективи розвитку електронних грошей в Україні. Економіка та суспільство. 2016. Випуск № 7. – С. 702-706.
2. Як цифрова економіка змінить Україну. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/16/633057>.

Бурденюк Т.Г.

кандидат економічних наук, доцент

Гетманюк С.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТНОГО СТАТУСУ ПІДПРИЄМСТВА

Діагностика конкурентного статусу (КС) підприємства – важливий етап у виборі стратегії розвитку підприємства. Відповідно до теорії процесу розробки експертної системи етапи процесу діагностики конкурентного статусу підприємства можна подати таким чином. На етапі «Ідентифікація» аналізується клас проблеми, яку передбачається вирішувати за допомогою системи, що проектується. У даному випадку проблема, яка піддається діагностиці – фаза “кризи” життєвого циклу підприємства.

На етапі «Концептуалізація» розробляється неформальний опис знань про предметну область у вигляді простору станів. Один із способів подання такого концептуального простору станів є граф, у якому станам відповідають вузли, а операціям – дуги.

Діагностика конкурентного статусу підприємства являє собою ієрархічний графа простору станів, що включає чотири рівні.

Перший рівень – це, власне кажучи, оцінка самого КС підприємства, діагноз наявності в нього хвороби. Підприємство знаходиться у фазі кризи свого життєвого циклу.

На другому рівні КС підприємства розкладається на складові елементи: конкурентну позицію (КР), конкурентоспроможність підприємства (КС), конкурентну стійкість підприємства (КУ).

На третьому рівні здійснюється розкладання на складові компоненти КС підприємства, що містить у собі фінансовий стан (FS), технічний рівень виробництва (ТР) і конкурентоспроможність продукції (КП).

На четвертому рівні встановлюються причини, що обумовили перебування підприємства у фазі кризи життєвого циклу.

На етапі діагностики «Формалізація» здійснюється подання знань у визначеній формі і вибір алгоритму пошуку в просторі станів вирішення проблеми.